

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN

Kring Venlo

Dhr. H.J.H.A. Clabbers
secretaris
T. +31-6-28116299
E. lgogvenlo@ziggo.nl

UITNODIGING

Activiteit: 'Lezing Jos de Jong: Historie van het referendum in Limburg'

Wanneer: Maandag 21 oktober 2019, van 20.00 uur tot 22 uur

Locatie: Gemeenschapshuis De Bantuin - Pastoor Kierkelsplein 20, 5916 SW Venlo

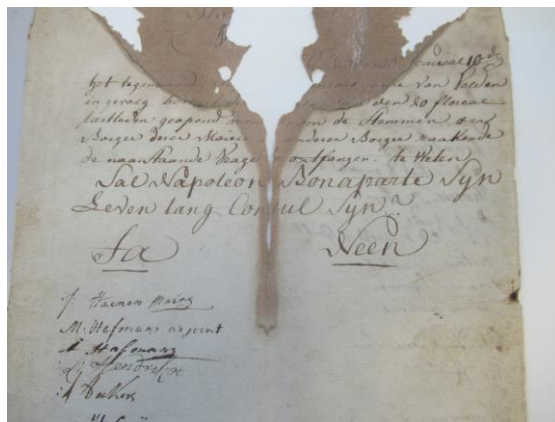
Deze lezing is voor leden van het LGOG gratis. Niet-leden betalen € 5,00.

Historie van het referendum in Limburg

Op maandag 21 oktober houdt Jos de Jong, gemeentearchivaris van Venlo, een lezing over de referenda die in de Franse tijd in Limburg zijn gehouden. In zijn recente proefschrift onderzocht hij twee referenda ten tijde van de Bataafse Republiek. Maar er bestond een grote wisselwerking tussen de Franse en de Bataafse grondwetten, tussen Franse en Bataafse kiessystemen en tussen Franse en Bataafse referenda. Wat waren de overeenkomsten en wat waren de verschillen? Wat betekenen die gebeurtenissen voor de ontwikkeling van de democratie in Limburg en de plaats die onze provincie inneemt in de geschiedenis van de Nederlandse democratie?

portret van Napoleon uit 1802.

Register uit Velden uit 1802, waarin burgers de vraag met ja of nee moesten beantwoorden: "Sal Napoleon Bonaparte zijn leven lang consul zijn?" (Het register is in het verleden aangevreten door zilvervisjes.)

In zijn lezing zal hij, Jos de Jong, in het bijzonder aandacht schenken aan de vraag hoe referenda in de overgang van de achttiende en negentiende eeuw in een stad als Venlo werden georganiseerd. Wie mochten er stemmen? Waren er stembokjes, stembussen of stembiljetten? Hoe wist een burger waarover hij geacht werd een stem uit te brengen? Hoe werd de uitslag vastgesteld? En hoe werd de burger geïnformeerd over die uitslag? Kunnen die vragen door middel van archiefonderzoek worden beantwoord?

De Amerikaanse en vervolgens de Franse Revolutie vormden de aanleiding om tussen 1776 en 1805 in de Verenigde Staten en in West-Europa referenda te organiseren. Na 1800 raakte dit middel in onbruik. Maar vooral na 1975 worden steeds meer referenda georganiseerd. En de roep om meer referenda als correctie of aanvulling op onze parlementaire democratie wordt steeds sterker. Zijn lezing over deze historische referenda heeft zo een actueel tintje.

Ten slotte gaat Jos de Jong graag met de zaal in gesprek of het op basis van historische ervaringen wel verstandig is om referenda te houden.

Jos de Jong is als gemeentearchivaris werkzaam bij het Gemeentearchief, waar hij verantwoordelijk is voor de archiefbewaarplaats en het toezicht op het archiefbeheer in de stadskantoren van de gemeente Venlo.

De handelseditie van zijn proefschrift is te koop bij de reguliere boekhandel en kan daar ook worden besteld

Jos de Jong. **Democratie in kinderschoenen. Twee referenda over de eerste Nederlandse grondwet, 1797-1798.** Vantilt Uitgeverij Nijmegen, 2018. ISBN 978 94 6004 398 7

Vooraankondigingen 2019 + 2020

Maandag 11 november	- Lezing: Frans Backhuijs over het afval vroeger en nu.
Zaterdag 23 november	- Excursie: Afval vroeger en nu!
Maandag 9 december	- Lezing: Gerrit v.d. Vorst over SS-leider Piet Kooijmans.
Zaterdag 7 maart 2020	- Excursie naar de gebouwen van Fliegerhorst Venlo.
Zaterdag 16 mei 2020	- Excursie Archeologisch Depot Heerlen.

www.facebook.com/lgog/venlo